

مفاهیم نهفته در "زیارت" در انطباق با طرح "ره باغ" های منتهی به حرم امام رضا(ع)¹

- فهیمة شهیری مهرباد^{1*}، مریم مقدسیان²، مرتضی میر غلامی،³ احد نژاد ابراهیمی⁴
- 1- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری اسلامی، دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه هنر اسلامی تبریز
(Fahime.Shahiri@yahoo.com)
 - 2- دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه هنر اسلامی تبریز
(Moghadasian_68@yahoo.com)
 - 3- دکتری طراحی شهری، استادیار، هیات علمی دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه هنر اسلامی
تبریز
(M.mirgholami@tabrizau.ac.ir)
 - 4- دکتری معماری، استادیار، هیات علمی دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه هنر اسلامی تبریز
(a_ebrahimi_s@yahoo.com)

چکیده

مفهوم زیارت به عنوان یک فریضه ی عبادی در اسلام و سایر ادیان همواره حائز اهمیت و ارزش بوده و بدان توجه شده است. مقصد زیارت فضایی معنوی است و مسیر رسیدن به این فضا نیز، بخشی از زیارت است. در این میان، مشهد به عنوان یکی از بزرگ ترین مراکز زیارتی در دنیای اسلام حائز اهمیت است. در طرح مصوب نوسازی و بهسازی بافت پیرامونی حرم حضرت رضا(ع)، 8 مسیر اصلی دسترسی شعاعی، به مرکزیت حرم رضوی، با نام "ره باغ" پیش بینی شده و در آستانه ی اجرا است. "ره باغ" ها به عنوان محورهای مجهز پیاده، با ایجاد اتصال بین بخش اقامتی و مرکز قدسی، دسترسی های اصلی به حرم را شکل می دهند. هدف از این پژوهش، بررسی میزان انطباق میان مفاهیم نهفته در زیارت با "ره باغ" های طراحی شده است. این مطالعه از نوع پژوهش های توسعه ای – کاربردی است که در راستای حصول نتیجه، در آن از روش تحلیلی-توصیفی و استدلال منطقی بهره گیری شده است. واژه های کلیدی: زیارت، ره باغ، تعامل فضا و معنا

¹برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد معماری اسلامی فهیمة شهیری مهرباد، دانشگاه هنر اسلامی تبریز با عنوان "تاثیر و تاجر منظر فرهنگی - مذهبی شهر مشهد در طراحی خانه زائر" با راهنمایی دکتر احد نژاد ابراهیمی، استاد مشاور دکتر عیسی حجت و پایان نامه کارشناسی ارشد طراحی شهری مریم مقدسیان، دانشگاه هنر اسلامی تبریز با عنوان "طراحی ره باغ حرم مطهر حضرت رضا(ع) با رویکرد کیفیت بخشی به قلمرو عمومی" با راهنمایی دکتر مرتضی میر غلامی، استاد مشاور دکتر محمد سعید ایزدی